

Žuvininkystės tarnyba prie Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijos

ĮKŪRIMO DATA - 2010 m.

ADRESAS: J. Janonio g. 24, Klaipėda

DIREKTORIUS Tomas Kazlauskas

SVETAINĖ www.zuv.lt

FACEBOOK @zuvininkystestarnyba

INSTAGRAM @zuvininkyste

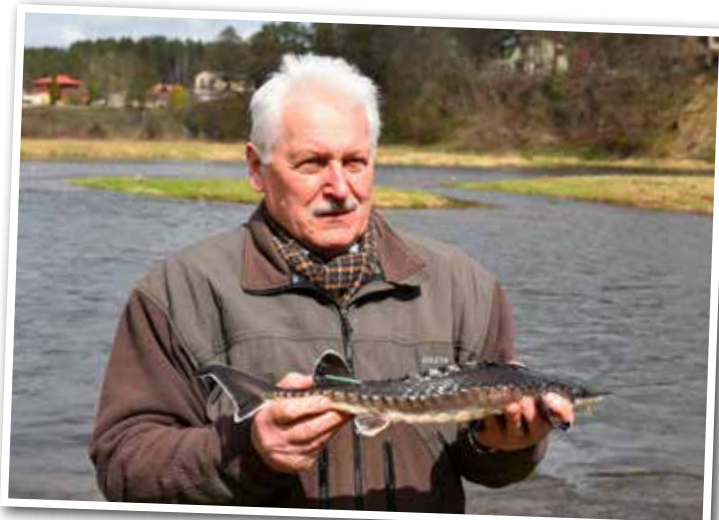
LIETUVOS UPĖSE DAUGĖJA KARALIŠKŲ ŽUVŲ – AŠTRIAŠNIPIŲ ERŠKETŲ

Žuvininkystės tarnyba prie Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijos tęsia tarptautinius įsipareigojimus - rūpinasi vertingų žuvų - aštriašnių eršketų - išlikimu, turtina jais šalies vandenį. Pagal įveisiamus šių karališkų žuvų kiekius Lietuva lenkia kaimynines šalis: Latviją ir Estiją. Vadovaujantis Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijos pagal mokslininkų rekomendacijas parengtu ir patvirtintu Žuvų ir vėžių įveisimo į valstybinius vandens telkinius 2021 metų planu, šiais metais į Lietuvos upes numatyta įveisti daugiau kaip 20 tūkst. įvairaus amžiaus aštriašnių eršketų.

Šių metų balandžio gale baigti pavasariniai aštriašnių eršketų išleidimo į Nerį ir Šventąją darbai. Pasirinktose upėse yra tinkamos sąlygos natūraliam šių žuvų nerštui bei jauniklių vystymuisi. 1,5 tūkst. vnt. išleistų žuvų užaugintos Žuvininkystės tarnybos Vakarų regiono žuvininkystės skyriuje Rusnėje. Lervutes Lietuvai dovanuoja Vokietijos valstybinis

žemės ūkio ir žuvininkystės tyrimų institutas, su kuriuo Žuvininkystės tarnybos žuvininkystės specialistai palaiko glaudų bendradarbiavimo ryšį. Kita dalis paaugintų aštriašnių eršketų jauniklių į laisvę bus išleisti rudenį.

Vidutinis 2021 m. pavasari į šalies upes išleistų aštriašnių eršketų svoris - apie 1 kg (kai kurie individai svėrė beveik 2 kg). Praėjus 15-20 metų, šių karališkų

Žuvų svoris gali siekti net iki 100 kilogramų. Manoma, kad gyvenimo trukmė gali būti daugiau negu 100 metų, o maksimalus dydis gali būti iki 4,5 metro, kūno masė – iki 360 kg. Praleidę iki 20 metų jūrų vandenyse, suaugę eršketai grįžta į savo gimtąją upę pirmą kartą dauginis. Nerštinė migracija vyksta pavasarį, esant aukštesniam upių vandens lygiui. Eršketai migruodami į didelių upių aukštupius nerštui gali nuplaukti ilgas, iki 1000 km, distancijas. Neršia birželio mėn., kai vandens tempera-

ratūra pakyla iki 14°C ant akmenuoto ar žvyruoto grunto. Visumas siekia iki kelių mln. ikrelių. Po neršto aštriašnių erškėtų reproduktoriai grįžta į jūrą, bet praėjus keliems metams jie vėl grįžta neršti į gimtąją upę. Toks reprodukcijos procesas kartojasi iki gyvenimo pabaigos.

Visi šiemet į laisvę išleisti pauginti aštriašniai eršketai buvo pažymėti išoriniais „Floy-Tag“ tipo žymekliais, ant kurių yra šalies kodas, identifikacinis numeris ir kontaktinis telefono nume-

ris. Sugavus aštriašnių erškėtą prašoma paskambinti nurodytu numeriu. Suteikta informacija žuvininkams padeda stebėti šių žuvų kelionę į Baltijos jūrą, sužinoti, kur ir koku greičiu migruoja ženklinotos žuvis, kaip jos auga. Reikia pastebėti, kad absoliuti dauguma (96,8 %) iš iki šiol gautų pranešimų apie aštriašnių erškėtų sugavimus Kuršių mariose ir Baltijos jūroje yra iš žvejų verslininkų. Žvejų mėgėjų pranešimuose buvo nurodyti tik trys sugavimo atvejai Kuršių mariose.

Nuo senovės laikų aštriašniai eršketai buvo svarbus žvejybos ir verslo objektas. Būtent tai buvo pagrindinis veiksnys, kuris lėmė drastišką visų erškėtų rūšių populiacijų sumažėjimą. Nors šios karališkos žuvų rūšies atkūrimo darbai Europoje vykdomi daugiau nei 20 metų vis dar kyla daug problemų koordinuojant darbus tarp valstybių, įsigyjant žuvinimo medžiagą, bei gaunant finansavimą nacionaliniu lygmeniu.

Aštriašnių erškėtų išteklių atkūrimo darbus inicijavo Vokietijos Leibnico vidaus vandenų ir ekologijos instituto Berlyne specialistai, vėliau, nuo 2006 m., prie jų prisijungė Lenkijos žuvininkystės specialistai, nuo 2011 metų – Lietuva (Žuvininkystės tarnyba), o nuo 2013 metų – Latvija ir Estija. Šiuo tikslu sudaryta Helsinkio Komisijos patariamoji darbo grupė dar 2019 m. patvirtino Baltijos aštriašnių erškėtų apsaugos ir atkūrimo planą. Šiuo metu aštriašnis eršketas yra įtrauktas į daugelio Europos šalių išnykusių žuvų rūšių sąrašą.

Per dešimtmetį į Lietuvos upes įveista beveik 250 tūkst. vnt. aštriašnių erškėtų. Skaičiuojama, kad bendromis jėgomis iki šių metų virš 3 mln. vnt. aštriašnių erškėtų individų išleista į įvairias Baltijos jūros regiono upes. Artimiausiu metu galime tikėtis pirmųjų subrendusių erškėtų sugrįžimo į Lietuvos upes.

Žuvis